

**Uchwała Nr LIII / 307 /2013
Rady Miejskiej w Łomiankach
z dnia 28 listopada 2013 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Łomianki na lata 2014 – 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 594 ze zm.), oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) Rada Miejska w Łomiankach uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Łomianki na lata 2014 – 2016 stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łomianek.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Łomiankach
Jan Grądzki

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE GMINY ŁOMIANKI
NA LATA 2014- 2016

SPIS TREŚCI

- I. WSTĘP
- II. PODSTAWA PRAWNA
- III. DIAGNOZA ZJAWISKA W GMINIE ŁOMIANKI
- IV. CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
- V. BENEFICJENCI PROGRAMU
- VI. REALIZATORZY PROGRAMU
- VII. WSKAŹNIKI REALIZACJI MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ
- VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ SYSTEMOWEGO, INTERDYSCYPLINARNEGO
I KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU WSPARCIA
- IX. ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

I. WSTĘP

Przemoc w rodzinie nie zna granic rasowych, etnicznych czy religijnych. Występuje we wszystkich grupach i warstwach społecznych. Do przemocy dochodzi w obliczu trudności, które przekraczają możliwości poradzenia sobie z nimi przez rodzinę. Stres społeczny, jak na przykład: bezrobocie, konieczność gwałtownej zmiany sposobów funkcjonowania, ubóstwo, kumulacja nie rozwiązanych problemów życiowych, może być czynnikiem aktywizującym przemoc w rodzinie. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jak również w codziennym życiu. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uznaje, że „przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim **systemowego**, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie samodzielnie skutecznie rozwiązywać problemy związane z przemocą w rodzinie.

Nieodzowna jest **interdyscyplinarność** pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie niezbędna jest **kompleksowość** podejmowanych działań. Utworzenie sieci współdziałających ze sobą instytucji, koordynowanej przez zespół interdyscyplinarny daje szansę na zwiększenie efektów i złagodzenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie. Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

Zgodnie z art.6 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.)

Program skorelowany jest z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA W GMINIE ŁOMIANKI

Istotą problemów społecznych jest to, że podlegają one wielorakim i złożonym powiązaniom pomiędzy sobą. Zaistnienie jednego z nich może wywołać w przyszłości kolejne negatywne reakcje społeczno-ekonomiczne.

Z badań przeprowadzonych do sporządzenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łomianki wynika, że jednym z dominujących problemów na terenie Gminy Łomianki są :

- niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- alkoholizm,
- bezrobocie,

które nie rozwiązywane mogą nasilać i powodować efekt synergii niepożądanych zjawisk społecznych. Powiązanie tych zjawisk w opinii przedstawicieli OPS-u wraz z brakiem adekwatnego systemowego, interdyscyplinarnego, kompleksowego wsparcia prowadzić może do rozwoju zjawiska przemocy, a pośrednio do zwiększania finansowych nakładów ze środków gminnych związanych z kosztami pomocy osobom pokrzywdzonym czy osobom stosującym przemoc.

Ze zjawiskiem tym związane jest obserwowane dziedziczenie postaw skutkujących pokoleniowym uzależnieniem od gminnego systemu pomocy.

Poniższe zestawienia obrazują zarejestrowane działania Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sytuacjach stwierdzonej przemocy w rodzinie.

TABELA 1. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z uwagi na przemoc w rodzinie.

Dane z oceny zasobów Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Łomianki.

	Rok 2011	Rok 2012	2013
Liczba rodzin	1	2	10
Liczba osób w rodzinach	3	6	15

Tabela 2.: Interwencje domowe policji. (dane do dnia 22.10.2012r.)

Interwencja domowe	Liczba interwencji w roku		
	2010	2011	2012
Przemoc w rodzinie	281	331	225
Procedura „Niebieskiej Karty”	32	23	11

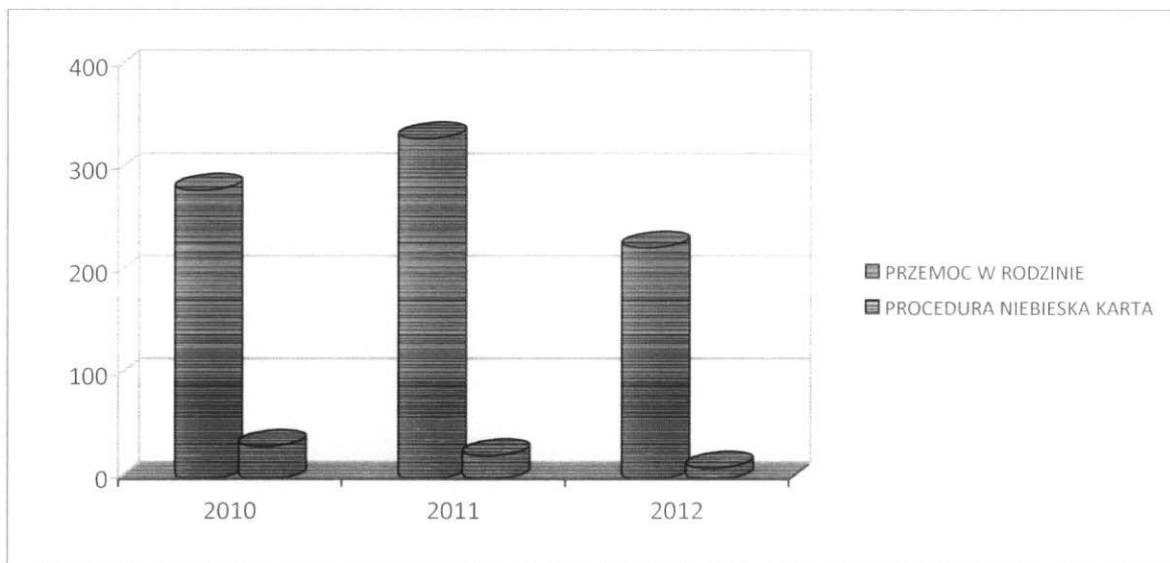
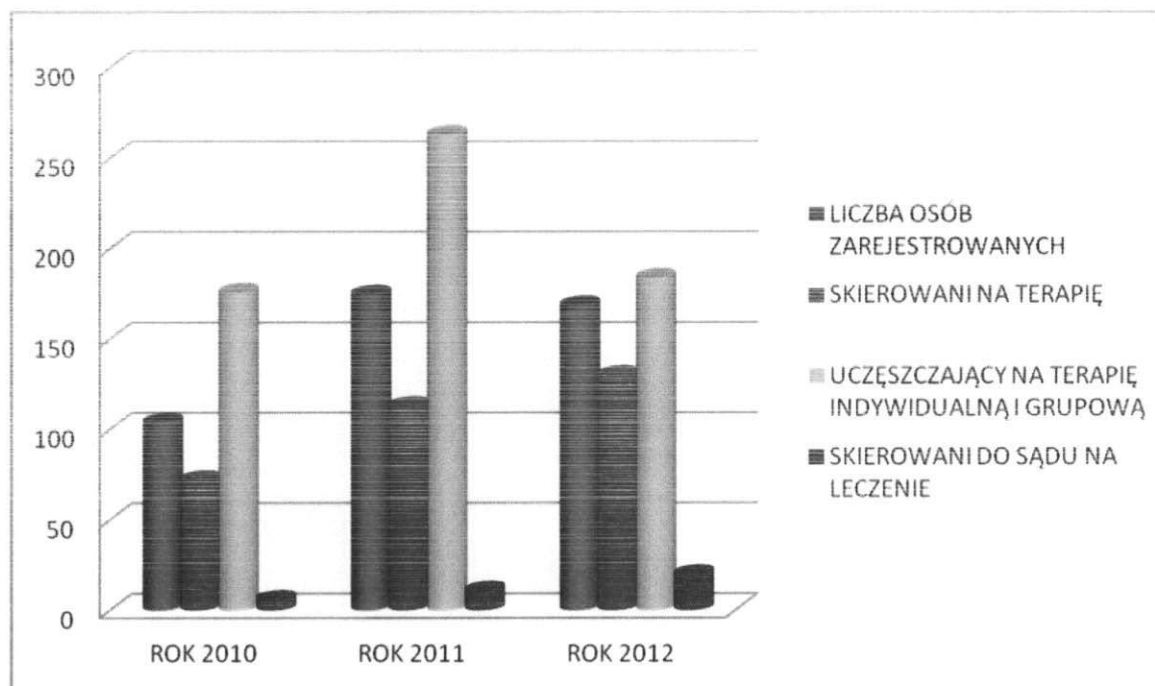

Tabela 3.: Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Liczba osób zgłoszonych	ROK		
	2010	2011	2012
Liczba osób zarejestrowanych	104	175	169
Liczba osób skierowanych na terapię indywidualną	72	113	130
Liczba osób uczęszczających na terapię indywidualną i grupową	176	263	184
Ilość osób skierowanych do Sądu na leczenie	6	11	20

Z analizy powyższych danych wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie w roku 2013 w porównaniu do roku 2011 i 2012 znacznie wzrosło. Związane jest to ze wspomnianym efektem synergii oraz z większą świadomością społeczną na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Ze względu na niejednorodność gromadzonych danych przez gminne instytucje i organizacje, dokonanie dogłębnej analizy skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie jest znacznie utrudnione.

Zdiagnozowane potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Łomianki:

- prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- rozwijanie sieci instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz doskonalenie ich zasobów kadrowych i lokalowych;
- wypracowanie i wprowadzenie standardów i procedur interweniowania, monitorowania przemocy w rodzinie;

Zdiagnozowany potencjał w sferze zasobów ludzkich

- stale doskonaląca się grupa specjalistów udzielających wsparcia ofiarom i świadkom przemocy oraz sprawcom przemocy,
- umiejętność i gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej,
- wzrastająca świadomość co do rangi problemu przemocy w rodzinie u coraz szerszego kręgu przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się tym zagadnieniem

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Łomiankach

2 lipca 2012 roku zarządzeniem Burmistrza został powołany **Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie w Gminie Łomianki**, a następnie dwukrotnie (26 sierpnia 2012 r. i 06 maja 2013 r.) jego skład poszerzany był o przedstawicieli podmiotów współpracujących

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariatu Policji,
- Urzędu Miejskiego – Referatu Oświaty,
- Służby Zdrowia,
- Organizacji pozarządowej – Caritas,
- Sądu Rejonowego w Warszawie (Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. wykonywania orzeczeń w sprawach karnych i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich)
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim.
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Procedura Niebieska Karta.

W roku 2012 do Zespołu Interdyscyplinarnego (od dnia jego powołania) wpłynęło -13 Niebieskich Kart, z czego: 4 Karty sporządzili pracownicy socjalni, 8 Kart przekazał Komisariat Policji, a 1 przekazał Ośrodek Pomocy Społecznej działający na terenie Warszawy. Natomiast do końca czerwca 2013 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 10 Niebieskich Kart (5 sporządzonych przez pracowników socjalnych i 5 sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji). W celu realizacji procedur "NK" do każdej z założonych Niebieskich Kart powołane zostały Grupy Robocze. Zespół Interdyscyplinarny – podejmując czynności wynikające z Ustawy i Rozporządzenia - w roku 2012: skierował do Prokuratury Rejonowej 2 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa oraz skierował do Sądu Rejonowego 2 wnioski o wgląd w sytuację dziecka, natomiast do 30 czerwca 2013 r. Zespół skierował: do Prokuratury Rejonowej 2 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, a do Sądu Rejonowego 1 wniosek o wgląd w sytuację dziecka. W okresie funkcjonowania Zespołu, w roku 2013 zakończono prowadzenie 1 Niebieskiej Karty.

Na bieżąco prowadzona jest praca z rodzinami oraz współpraca w ramach działalności Grup Roboczych.

IV. CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- Ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie,
- Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Kierunki działań.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zakłada następujące skonkretyzowane kierunki działań:

- diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Lomianki,
- tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie,
- kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
 - działania edukacyjne,
 - działania profilaktyczne,
 - działania informacyjne,
- profesjonalizacja kadr zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku.

V. BENEFICJENCI PROGRAMU

Program kierowany jest do:

- ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób starszych,
 - osób niepełnosprawnych.
- sprawców przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy,
- społeczności lokalnej.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2016 będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jako członków Zespołu Interdyscyplinarnego:

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Policję,
- Urząd Gminy ,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświatowe oraz Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,
- Placówki służby zdrowia,
- Organizacje pozarządowe.

VII. WSKAŹNIKI REALIZACJI, MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Roczne sprawozdanie z realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lomianki*

- Ilość założonych „Niebieskich Kart”,
- Ilość zakończonych „niebieskich kart”,
- Ilość osób i rodzin objętych pomocą i wsparciem,
- Ilość akcji promocyjnych i informacyjnych,
- Ilość przeszkolonych kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w temacie przeciwdziałania przemocy.

2. Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

- Roczne sprawozdania Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Roczne sprawozdania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Roczne sprawozdania OPS.

VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ SYSTEMOWEGO, INTERDYSCYPLINARNEGO I KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU WSPARCIA

DZIAŁANIE	PODMIOT ODPOWIEDIALNY	CZAS REALIZACJI/CZESTOŚĆ
Diagnoza ilościowa i jakościowa zjawiska przemocy	Zespół Interdyscyplinarny	Coroczne sprawozdanie do 31 marca
Kształtowanie postaw społeczności lokalnej poprzez organizowanie akcji i kampanii społecznych	Zespół Interdyscyplinarny,	Coroczne sprawozdanie do 31 marca
Profesjonalizacja kadr poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ➤ stworzenie możliwości stałego dokształcania się osób odpowiedzialnych za realizację programu, ➤ udział i ukończenie kursów i szkoleń 	Zespół Interdyscyplinarny	Coroczne sprawozdanie do 31 marca
Utworzenie i Funkcjonowanie Punktu Pomocy Interwencyjnej	Gmina Łomianki	Do końca realizacji programu
Pozyskiwanie środków i funduszy zewnętrznych na realizację programu	OPS	Cały okres realizacji programu
Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego	OPS	Cały okres realizacji programu

IX. ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Środki finansowe na realizację programu będą pochodziły w szczególności z:

- Gminnych środków własnych, w tym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Funduszy unijnych (w ramach realizowanego projektu),
- Dostępnych grantów i konkursów (rządowych programów osłonowych).

PRZEMODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Łomiankach

Jan Grądzi